

คำจารึก

๐ **ปุณจะประรัง**^(๑) ลำดับนี้จะกล่าวสรรพคุณนัยหนึ่งใหม่ อันอาจารย์ท่านกล่าวไว้ในก่อนสืบกันมา ว่ายังมีพระคาบส ๖ พระองค์ ๕

องค์ ๑ ชื่อพระฤาษีปัณฑง กระทำบริโศกซึ่งผลดีปรีดี อาจระงับเสียได้ซึ่งอชิตโรค ๕

องค์ ๑ ชื่อพระฤาษีอธา กระทำบริโศกซึ่งรากข้าพหล อาจระงับเสียได้ซึ่งเมื่อยขบ ๕

องค์ ๑ ชื่อพระฤาษีบุพพเวทดา กระทำบริโศกซึ่งเถาสะค่าน อาจระงับเสียได้ซึ่งเสมหะและวาโย ๕

องค์ ๑ ชื่อพระฤาษีบุพพรัต กระทำบริโศกซึ่งเจตมูลเพลิง อาจระงับเสียได้ซึ่งโรคอันให้หนาวและเย็น ๕

องค์ ๑ ชื่อพระฤาษีมหิทธิกรร กระทำบริโศกซึ่งชิงแห้ง อาจระงับเสียได้ซึ่งตรีโทษ ๕

องค์ ๑ ชื่อพระฤาษีมุทธธร เธอพระองค์นี้เป็นผู้ประมวลสรรพยาเข้าด้วยกัน จึงได้ชื่อว่าเบญจกุลเสมอภาค และยาเบญจกุลนี้ ถ้าบุคคลผู้ใดบริโศกแล้ว อาจระงับเสียได้ซึ่งโรคบังเกิดแต่เกษาเป็นต้น และมีตถกัมตถลุงคังเป็นที่สุด และบำรุงธาตุทั้ง ๔ ให้บริบูรณ์
อนึ่งสรรพคุณแห่งพริกไทยนั้น ไบรู้อแก้ลมอันตั้งมั่นไว้แห่งธาตุเมลิต้นนั้นรู้อแก้ลมอันทพฤษ์และลมมุตตฆาต
รู้ดับเสียซึ่งเสมหะอันฟุ้งซ่าน บำรุงธาตุให้เป็นปกติ รู้อแก้สรรพลมในทรวง ดอกนั้นรู้อแก้จักษุจุจโลหิต เครื่องนั้นรู้อแก้ตีสารโรค
รู้อแก้เสมหะอันขังอยู่ ๕

อนึ่งสรรพคุณแห่งตรีผลานั้น กล่าวคือ สมอพิเภก, สมอไทย, มะขามป้อมทั้ง ๓ นี้ระคนกันเข้าได้ชื่อว่า ตรีผลา
ถ้าผู้ใดได้บริโศกอาจระงับเสียซึ่งโรคอันบังเกิดแต่ดี รู้อแก้ซึ่งเสมหะและลมในกองธาตุ กอระดู กออายุสมุฏฐานนั้น ๕

อนึ่งสรรพคุณแห่งตรีภูกนั้น กล่าวคือ พริกไทย, ชิงแห้ง, ดีปรีดี ทั้ง ๓ นี้ระคนกันเข้าได้ชื่อว่า ตรีภูก ถ้าบุคคลผู้ใดได้
บริโศกอาจระงับได้ซึ่งลม รู้อแก้ดีและเสมหะในกองธาตุ ะดู อายุสมุฏฐานนั้น ๕

อนึ่งสรรพคุณตรีสารนั้น กล่าวคือ เจตมูล, สะค่าน, ข้าพหล ทั้ง ๓ นี้ ระคนกันเข้าจึงจัดได้ชื่อว่า ตรีสาร ถ้าผู้ใดได้บริโศก
อาจระงับเสียได้ซึ่งเสมหะ รู้อแก้ดีและลมในกองธาตุระดูสมุฏฐานนั้นดุจกล่าวมาดังนี้ ๕